

POLISH-UKRAINIAN FOUNDATION «**THE INSTITUTE OF INTERNATIONAL ACADEMIC AND SCIENTIFIC COOPERATION**»

THEOLOGICAL ACADEMY OF THE UNIVERSITY OF CARDINAL STEFAN WYSHINSKY IN WARSAW

FUNDACJA ADD

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Збірник наукових есе учасників наукового стажування

**Варшава, Республіка Польща
2019**

Академічна доброчесність: виклики сучасності : збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 04.11 – 15.11.2019) / Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці», Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD. — Варшава, 2019. — 157 с.

Головний редактор:
ГЛАВЧЕВА Ю. М., НТУ «ХП», Україна

Редакційна колегія:

ЦМОЦЬ І. Г., Доктор технічних наук, професор, Національний університет «Львівська політехніка», Україна

ПРЯДКО В. В., Академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, Університет Короля Данила, Україна

GAVRYLIUK I., Doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, Варшавський університет, Польща

РУДАК Т. В., Доктор права Віденського Університету, Австрія

ГРЕБЕНЮК Н. В., Кандидат економічних наук, Університет Короля Данила, Україна

У збірнику викладено матеріали наукових есе учасників стажування, організованого Польсько-українською Фундацією — Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці спільно з Духовною Академією Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польською Фундацією ADD.

Метою стажування є ознайомлення із європейськими підходами щодо питання наукового плагіату і популяризація академічної доброчесності, а також підвищення кваліфікації освітян та поглиблення співпраці в академічній та науковій галузі між Україною та Польщею.

У збірнику розглядаються основні проблеми академічної доброчесності в навчальних та наукових роботах, що пов'язано з інтенсивною комп'ютеризацією та інформатизацією всіх аспектів людського життя.

© Інститут Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці, 2019
© Фундація АДД, 2019

Ємонакова О. О.	
СПИСУВАННЯ – ЯК ОДИН ІЗ ПРОЯВИВ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ.....	40
Загоруйко Ю. В.	
ЯКІСНА ОСВІТА ЧИ «АКАДЕМІЧНЕ ШАХРАЙСТВО»?	42
Кардаш Н. В.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПРИЧИНИ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАГІАТУ	48
Качайло К. А.	
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕКСТ ФІЛОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ГІПЕРПРОСТОРІ	51
Ковальчук І. В.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ.....	56
Ковіня М. М.	
ЩО ТАКЕ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»?	60
Колос К. Р.	
ЗМІСТ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ СПЕЦ-КУРСУ «ВІДКРИТІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» У КОНС ЗППО.....	63
Костельна М. В.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СУСПІЛЬСТВАХ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	66
Кравцов С. С.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	70
Куриленко Н. В., Єрмакова-Черченко Н. О., Коробова І. В.	
ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	73
Ляпіна О. В.	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	78

5. Fahl Christian. Eidesstattliche Versicherung des Promovenden zur Bekämpfung des Plagiatsunwesens? / Zeitschrift für Rechtspolitik. – 2012. – №. 1. – P.7-11.

6. Закон України «Про вищу освіту» (зі змінами) від 09.08.2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>.

7. Дойчик М. Академічна чесність: данина моді чи життєва необхідність? / М.Дойчик / Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова – К.; Таксон, 2016. – С.93-106. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view>.

*Ляпіна О. В.,
канд. хім. наук, доцент кафедри біоінженерії і води
Одеська національна академія харчових технологій*

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В останні роки світова спільнота почала приділяти пильну увагу питанню академічної доброчесності через виникнення необхідності дотримання морально-етичних принципів у написанні наукових робіт. Декларація з етичних цінностей і принципів в Європейському регіоні, визначає основні складові академічної доброчесності: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність, підзвітність (Бухарестська конференція за сприяння Європейського центру ЮНЕСКО з вищої освіти, 2004 р.). Механізми забезпечення академічної доброчесності при організації освітнього процесу в закладах вищої освіти базуються на боротьбі з плагіатом, хабарництвом та іншими проявами академічної недоброчесності, що регламентовано Законом України «Про вищу освіту» (2014) [1, 57 с.].

У нашій країні суспільство починає сприймати академічну доброчесність у формуванні морально-етичної компетентності майбутніх педагогів як освітнє правило, що не суперечить Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2016). Академічна доброчесність наголошує на коректному цитуванні, посиланні на літературні джерела, наданні вірної інформації про результати дослідження під час написання наукових робіт, повазі до праці своїх попередників-науковців. Санкціями за порушення норм академічної доброчесності є: перескладання екзамену, підсумкового модульного контролю, повторне проходження дисципліни, відрахування з університету, позбавлення присудженого наукового ступеню. Академічна доброчесність має безпосередній вплив на якість вищої освіти, бо зосереджує в собі багато морально-етичних якостей особистості, які зумовлюють поведінку абсолютно всіх учасників освітнього процесу [2, 167 с.].

Академічна доброчесність впливає на якість освіти, яку здобувають студенти, і має безпосередній вплив на новий тип громадян, яких формує система вищої освіти України. Відсутність культурної складової, яка б регулювала недоброчесні практики на рівні норм, традицій, цінностей академічної культури, робить інституційні норми контролю зовсім неефективними навіть на рівні інформування про недоброчесні практики.

Активне застосування студентами прийомів академічної недоброчесності під час навчання є серйозним викликом перед системою вищої освіти як у нашій країні, так і за кордоном. Створення освітнього середовища на засадах академічної чесності дозволить отримати в результаті високу якість освіти та компетентних фахівців. Але одні студенти гарно навчаються, щоб отримати користь в майбутній професії, інші отримують позитивні оцінки, щоб отримати схвалення родини та авторитет у групі. У всіх студентів мотивація різна, тому деякі, на жаль, вдаються до різних форм шахрайства. Відомі випадки, коли студенти молодших курсів повторно використовували проекти своїх друзів зі старших курсів, вдавалися до

підміни білетів, використовували різні гаджети на іспитах. Порушення принципів академічної доброчесності знищує систему освіти, демотивує старанних студентів у навчанні. В Європі списування серйозно засуджується і вважається нехтуванням академічними нормами та принципами [3, 136 с.].

Освітнянська спільнота потребує формування нових підходів і механізмів формування проведення наукової діяльності. Для цього необхідно забезпечити прямий зв'язок університету та роботодавців, які допоможуть студенту зрозуміти, якого саме фахівця вони очікують отримати в майбутньому. Усі члени освітнянської спільноти повинні обмінюватися науковими знаннями та ідеями на основі взаємної поваги. Боротьба з недоброчесними проявами є реальною завдяки усвідомленню відповідальності за результати наукових дій усіх членів академічної спільноти

Розуміння та прийняття академічних норм, створене на основі системної роботи та мотивації, є необхідним явищем для майбутніх фахівців освіти. Дотримання принципів академічної доброчесності постає як неодмінна умова не тільки підвищення якості освіти, а сфокусована на формування ціннісних орієнтацій громадян взагалі.

Таким чином, зміцнення академічної доброчесності має бути пріоритетом, а ігнорування принципів академічної доброчесності може створити середовище, яке сприяє інтелектуальному і творчому занепадові, низькоякісному навчанню, і стимулює амбівалентність, що може зробити корупційну практику нормою в інших сферах життя.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога // Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: педагогічні науки). – 2018. – Випуск № 3-4. – С. 56-57.

2. Bretag T., & Green M. The role of virtue ethics principles in academic integrity breach decision-making // Journal of Academic Ethics. – 2014. – № 12 (3). – P. 165–177.

3. Слободянюк Е.М. Роль научно-педагогического коллектива в формировании академической добротности студентов // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2018. – № 6. – С. 134-139.

*Ляковська С. Є.,
канд. техн. наук, доцент кафедри
Проектування та експлуатації машин
Національний університет
«Львівська політехніка»*

ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, динаміка розвитку науки та введення обов'язкової комп'ютерної грамотності громадян сприяють використанню плагіату у сфері науки, освіти, промисловості.

Актуальним постає завдання дослідження сучасних програмних засобів, що дозволяють вчасно виявляти ділянки плагіату у текстових документах, а також у розрахунках, обчисленнях, технічних кресленнях.

Під час перевірки творів, статей, документів розрізняють основні види академічного плагіату:

– дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело;